

עלון מס' תקפ"ג

ט"ו

וזה בחינת ויזנב בך כל הנחשלים וכו' ולא ירא אלקים, שעיקר התגברותו על אותן שאינם יראים אלקים, דהיינו שאינם מעלים היראות הנפולות לה' יתברך. וזה גם כן ממנו בעצמו מחמת הכפירות שהכניס בלבם, ועל כן הכנעתו על ידי משה שהוא הדעת בחינת והיה כאשר ירים משה ידו, בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומעלין היראות לשרשן וכו'. (הלכות בכור בהמה טהורה - הלכה ד, אות יח)

עצות

(לקוטי עצות - תוכחה - אותיות ה ו)

כל אדם צריך לדבר עם חברו ביראת שמים. כי יש בכל אחד מישראל דבר יקר שהיא בחינת נקודה טובה מה שאין בחברו. על כן צריך כל אחד לקבל מחברו מנקודתו הטובה, על ידי שידברו זה עם זה ביראת שמים. וגם לפעמים יכולין לקבל הנקודה טובה מחברו על ידי לבושין, דהיינו על ידי שיחת חולין שמדבר עמו, כי לפעמים יכולין לקבל רמזים והתעוררות להשם יתברך מחברו על ידי שיחת חולין, כי לפעמים צריכה הנקודה להתלבש, והיא מתלבשת בדבורים אלו, והוא מקבל ממנה להתעורר להשם יתברך. אבל העיקר שיראה לדבר בכל פעם עם חברו ביראת שמים, כדי לקבל זה מזה מנקודתו הטובה, ועל ידי זה יתבטל ממנו ערלת לבו, שהם כל התאוות, שהם אהבות רעות, שהם חרפת לב שהם שוברים לבו של אדם, ויזכה לאהבה קדושה.

על ידי שמשתדלים ועוסקים לקרב בני אדם להשם יתברך, על ידי זה נשלם דעתו בשלמות גדול, עד שזוכה לדעת ולהשיג כל מה שאפשר לאדם לידע ולהשיג, מה שאי אפשר לאדם לידע יותר. ועל ידי זה זוכה לבנים, ויכול לפקוד עקרות.

תפילה

(לקוטי תפילות חלק א - תפילה ג)

... ותזכני ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, להעמיד תלמידים הגונים הרבה להאיר בהם דעת קדוש ואמת, להדריכם בדרך ישרה, להודיעם את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו, כפי מה שקבלנו מרבותינו הקדושים זכרונם לברכה, בדרך אשר דרכו בו אבותינו מעולם, להאיר בהם עצות נכונות וישרות, ולעוררם ולהקיצם משנתם להכניס בהם דעת ויראת שמים, באופן שיזכו לשוב אליך באמת בכל לבבם ובכל נפשם ובכל מאדם. **אלמדה פושעים דרכיך וחטאים אליך ישובו.** ותצילני ותשמרני ברחמיך הרבים, שלא יעלה בדעתי שום פניה ומחשבת חוץ, חס ושלוש, בענין התקרבות בני אדם בשביל להרבות כבודי, חס ושלוש, רק כל כוונתי תהיה באמת בשביל כבודך כדי למלאת רצונך. ותתן כח לייעף כמוני לסבול ולקבל באהבה כל הטרחות והיגיעות שצריכין בשביל עסק זה לקרב בני אדם לעבודת השם יתברך. ואזכה לרדוף אחריהם בכל כחי לקרבם לעבודתך, וכל כוונתי יהיה לשמך לבד באמת, כדי להשלים דעתי בתכלית השלמות כרצונך הטוב, ועל ידי זה תזכני להוליד בנים חיים וקיימים בקדושה ובטהרה לשמך ולעבודתך, ותרבה זרענו כחול הים וככוכבי השמים לרוב.

סיפור

(נסיעת רבינו ז"ל בארץ-ישראל, סימנים ל-לא)

... ובארץ ישראל היה עוסק (רבינו ז"ל) בתורה ותפילה, ובכל יום כתב בעצמו תורתו, והיה מתפאר מאד ואמר, שהחילוק בין תורת חוץ לארץ לתורת ארץ ישראל — כריחוק מזרח ממערב, ובכל יום ויום הלכו אליו הגדולים עם הקטנים לשמשו, כדי לשמוע חכמת תורתו הקדושה והנוראה מאד מאד.

ואם לא קרוב אחיך אליך ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך והיה עמך עד דרוש אחיך אתו והשבתו לו ... (ב,כב)

והבן היטב פירוש המקרא הזה, לענין הצדיק שהוא עיקר המשיב כל האבדות של כל באי עולם, שהוא מתייגע בעבודתו עד שמוצא כולם. והוא חפץ בכל עת להשיב כולם לבעל האבדה מיד, אך כל זמן שהם רחוקים ממנו, מוכרח לאספם אליו והם עמו עד דרוש אחיך אותו וכו' בבחינת ואם לא קרוב אחיך אליך וכו'. וכמו שכתוב בסימן קפח (לקוטי מוהר"ן חלק א) שצריכין לבוא אל הצדיק לחזור אחר אבדתו שאבד ושכח מיד כשיצא לאוויר העולם וכו', עיין שם. נמצא שכל אלו הנפשות הבאים אל הצדיק שיקרבם לה' יתברך הם באים אליו לבקש אחר אבדתם, והצדיק לוקח כל אלו הנפשות ומעלה אותם ומחדשם בבחינת עיבור וממשיך על ידם חדושי תורה נפלאים ונוראים (כמובא בלקוטי מוהר"ן חלק א - סימן יג, עיין שם) ובזה משיב ומחזיר להם אבדתם, כי עיקר אבדתם הוא התורה ששכח כשיצא לאוויר העולם (כמו שאמר רבותינו ז"ל שם - נדה ל') שהוא אבדה, כמו שכתוב שם בסימן קפח הנ"ל.

ועתה בכל פעם שבאים אל הצדיק, הוא מעלה נפשות ומחדשם וחוזר וממשיך להם תורה, היינו בחינת התורה שנשכח ונאבד מהם הוא מחזיר להם עתה ביתר שאת על ידי החידוש שחידש נפשותם בבחינת עיבור. וגם על ידי התורה שממשיך להם הוא מאיר עליהם אור גדול, עד שיש להם כח בעצמם לחפש ולבקש אחר שארי אבדתם שעדיין לא מצאו, כי בוודאי אי אפשר להחזיר להם כל אבדתם המרובות מאד בפעם אחת, שלא יזיק להם רבוי האור, חס ושלוש, כי **רבוי השמן גורם כבוי הנר**, ובהכרח להחזיר להם מעט מעט כפי הכנתם וכפי התעוררותם אל האמת. ובכל פעם על ידי כל תורה ותורה שהם מקבלין מהצדיק בעת שבאים אליו, על ידי זה נמשך להם אור ונר לחפש על ידם אחרי שארי אבדתם, כי התורה נקראת אור ונר, כמו שכתוב: **כי נר מצוה ותורה אור**. והאבדות צריכין לחפש אחריהם והחיפוש הוא בנרות, כמו שאמר רבותינו ז"ל, היינו על ידי אור ונר של התורה והמצוות שהחכם מזכה אותם על ידי זה מאיר אור נשמתם ועל ידי זה יכולין לחפש ולמצוא את אבדתם בבחינת **נר ה' נשמת אדם חופש** וכו'. (הלכות אבדה ומציאה - הלכה ג, אות ב)

... ולא ירא אלקים ... (כה,יח)

עיקר התגברות עמלק בעת שישראל נופלים מהיראה, חס ושלוש, בחינת **ואתה עיני וייגע ולא ירא אלקים**, ואז רוצה להפחיד את ישראל ביראה רעה, חס ושלוש, ומלחמתו הוא למעלה ולמטה, כמו שכתוב בזה הקדוש. דהיינו שבא במלחמה על ישראל בגשמיות וגם מכניס כפירות בלב כדי שלא יוכלו להעלות היראות הנפולות לשרשן. כי יראות הנפולות הם בחינת דינים שמהם משתלשל אחיזת הקליפות והסטרא אחרא; ומי שזוכה להבחין האמת בכל היראות הנפולות הכל מהי יתברך ומעלה הכל לשרשו, להתירא רק מהי יתברך שממנה הכל, אזי אדרבא מגיע לו טובה גדולה על ידי אלו היראות הנפולות, כי על ידי זה חוזר לה' יתברך. אבל מחמת שאלו היראות הנפולות הם בחינת דינים שמהם אחיזת הסטרא אחרא, לפעמים מתגברת הסטרא אחרא עד שמעקמת לב האדם ונופל רק לעצבות על ידי היראות הנפולות ואינו חוזר לה' יתברך. ולפעמים מתגבר עליו כל כך, עד שבא לידי כפירות, חס ושלוש. וזה עיקר מלחמת עמלק שמפחיד את האדם בחילותיו בתוקף ממשלתו של מלכותו הרשעה, אבל על ידי זה היה יכול להגיע טובה כי על ידי זה ישובו אל ה' בחינת **בצר לי אקרא ה'**, אבל הוא [עמלק] מתגבר להכניס כפירות בלב לתלות הכל בטבע, חס ושלוש, כדי שלא ישובו לה', חס ושלוש, ועל ידי זה מתגבר יותר ויותר, וכן חוזרת חלילה, חס ושלוש.

השתפכות הנפש

(סימן יד)

היה (רבינו הקדוש) מחזק את אנשיו, שקבלו לפניו בקובלנא גדולה על שהם רחוקים מתפילה מאד וקשה עליהם מאד להתפלל. והיה מחזק ומנחם אותם בכמה לשונות, שלא יפלו בדעתיהם בשביל זה. אמר: הלא אצל הגר שנתגייר, כמה זכיה הוא אצלו לידע אמירת התבות לבד עד ברוך שאמר, על כן ראוי לנחם את עצמו ולשמח את עצמו, אשר על כל פנים הוא זוכה לומר התבות של התפילה.

ושמעת, שהיה מדבר עם איש פשוט אחד מעניין תפילה, שקשה לו מאד להתפלל, ונתן לו עצה ואמר לו שיחשוב בלבו, שאינו צריך להתפלל כי אם עד ברוך שאמר, כי אולי הוא צריך בגלגול זה לתקן רק חלק זה מהתפילה, כי אולי בגלגול הראשון כבר התפלל בכוונה שאר חלקי התפילה, רק חלק זה עד ברוך שאמר הוא צריך עכשו בגלגול זה להתפלל בכוונה, ועל כן יכניס כל כחו בזה המעט להתפלל בכוונה עד ברוך שאמר. ואחר כך, כשיגיע לברוך שאמר, יחשוב אולי צריך לתקן חלק זה, כגון מברוך שאמר עד ויברך דוד, ויתפלל עוד אותו החלק בכוונה, וכן להלן. והכלל, שלא יבלבל דעתו בתחילה בכל התפילה, כי יהיה קשה וכבד עליו, רק יתאמץ בכל פעם לומר מעט בכוונה, כי מעט יכולים להתפלל בכוונה, ואחר כך עוד מעט וכו', כנ"ל.

וגם כבר מבואר בספר שיחות הר"ן, שבאמת על פי רוב אין יכולים להתפלל כל התפילה רק מעט, כי כל אחד מתפלל איזה חלק מהתפילה לפי בחינתו, כי אית מארי דידין ואית מארי דרגלין וכו'. וזה הוא בחינה הנ"ל, שכל אחד מתעורר וזוכה להתפלל בכוונה חלק מהתפילה לפי בחינתו. על כן אל יפול לב האדם בראותו שזכה להתפלל קצת בכוונה איזה חלק מהתפילה ופתאום נפסק ואינו יכול עוד להתפלל כראוי בשום אופן, כי על פי רוב מוכרח להיות כן, כנזכר לעיל. וישתדל להתפלל שאר התפילה בפשיטות גמור וכו', ועל ידי זה יזכה ברחמיו יתברך להתעורר מזה, עד שיחזור ויתלהב לבו מאד ויתחיל להתפלל עוד הפעם בהתעוררות כראוי וכו'. ואם לפעמים אינו זוכה בכל התפילה להתעוררות, מה לעשות; אם יזכה, יוכל לדבר אחר כך איזה קפיטל תהלים או בקשה ותחנה אחרת בכוונה, כי בוודאי כל אחד ואחד כפי מה שיוודע בנפשו

פחיתותו ראוי לו לדעת, שהוא רחוק מאד מאד מהתפילה, שהיא גבוה מאד מאד. ומהיכן יזכה לעבודה גבוה כזו, שהוא גבוה יותר מלימוד התורה; על כן עליו לעשות את שלו; אם אינו יכול להתפלל בכוונה כראוי, יתחיל להתפלל דבורי התפילה בפשיטות גמור וייטה אוזנו למה שהוא אומר, ועל פי רוב יבוא על ידי זה להתעוררות כראוי וכו', עיין שם.

ועיין גם בספר לקוטי מוהר"ן, שכתב שם, שצריך האדם להתחזק בתפילה, אפילו בשעה שאינו זוכה להתפלל בדבקות ואין תפלתו שגורה בפיו, חס ושלום, אף על פי כן יתחזק גם אז להתפלל בכל כחו וכוונתו, כי בעת שיזכה להתפלל בדבקות ותהיה תפלתו שגורה בפיו כראוי, אז יעלה כל התפלות עם התפילה ההוא שהתפלל כראוי. וזה **ואתחנן אל ה' — תמידי**, בין בדבקות בין שלא בדבקות. **בעת ההיא לאמר**, היינו כי בעת שאזכה להתפלל בדבקות והדברים יהיו נאמרים ומרוצים בפי בחינת שגורה תפילתי, אז יעלו גם כל התפלות שהתפלל עד עתה שלא כראוי עם התפילה ההגונה ההוא.

ועיין בספר שיחות הר"ן, מה שכתב בעניין התפילה, שלפעמים אין להאדם שום התלהבות בתפילה, וצריכין לעשות לעצמו התלהבות וחמימות ולב בווער לתפילה. כמו למשל, שנמצא לפעמים שהאדם עושה לעצמו רוגז, עד שבא בכעס ונתרגז, כמו שאומרים העולם בלשון אשכנז "ער שניצט זיך א רוגז", כמו כן ממש בקדושה בעניין התפילה צריכין לפעמים לעשות לעצמו רוגז, ויעשה לו חמימות ותבערת הלב בדבורי התפילה, אזוי וויא איינער שניצט זיך א רוגז, ועל ידי זה יבוא אחר כך באמת להתלהבות גדול בתפילה באמת.

ופעם אחת בא אליו אחד מהגדולים, שהיה חשוב מאד בארץ ישראל ובחוץ לארץ, וקלסוהו, שהוא בקי בכל השי"ס כמעט בעל פה, ושהוא גם כן ממרי קבלה, ובא אל רבינו זכרוננו לברכה, והזהיר להוציא כל איש מעליהם, ולא עמד איש אתם בהתוועד עם יחד, אך האיש הזכר לעיל, שהיה עם רבינו זכרוננו לברכה, נשאר שם, והפציר אותו הגדול הנ"ל, ואמר לרבינו זכרוננו לברכה בלשון זה: ידענו, שכבוד תורתו לא בא לארץ ישראל כשאר ההמון במוחין דקטנות, דהיינו כדי לילך ארבע אמות בארץ ישראל והיה בן עולם הבא או שאר מחשבות כאלו, כדרך אנשים פשוטים, רק בוודאי כבוד תורתו בא לכאן במוחין דגדלות ולפעול השגה גדולה בעבודת הבורא יתברך, על כן רצוננו לידע באיזה נקודה מנקודת ארץ ישראל נכנס כבוד תורתו, ומה הוא רוצה לפעול כאן בעבודת הבורא, ואני מוכן לשרתו בגופי ובנפש רוח נשמה שלי וכו'.

והשיב לו רבינו: ידיד נפשי, אל תצערו אותי בדבר זה, כי לא דבר קל הוא לגלות לכם, חס ושלום, מה העבודה הזאת ובשביל מה באתי לפה, ואולי אני מושבע ועומד על זה וכו'. והתחיל שוב הרב הגדול הנ"ל להפציר אותו מאד, ואמר: שאלתנו ובקשתנו: על כל פנים ילמדנו רבינו איזה חידוש מחידושי הנחמדים והנעימים, אשר חננו ה', יחננו גם כן ויטעימנו מהם, ואין כוונתנו, חס ושלום, לאיזה פניה, רק כוונתנו לשמוע חידושי תורה מפיו הקדוש, אולי יתעורר לבבנו מחדש לעבודתו יתברך, וגם אולי נזכה ממילא להבין ולהשכיל איזה רמיזא מהנקודה הנ"ל.

מיד התחיל רבינו זכרוננו לברכה להתלהב מאד ברשפי רשפי אש שלהבתי-ה, ופניו נבערו ונתלהבו כלפידים ממש, ומחמת ההתלהבות תסמר שערות ראשו, והשליך הכובע עליון מעל ראשו, והתחיל לדבר בלשון זה: הידעתם סוד כוונות התפלין? השיב לו הנ"ל קצת כוונות. אמר לו: לאו, לא זו הדרך של כוונת תפלין; וכיוון שאינכם יודעים סוד כוונות תפלין, אינכם יודעים סוד ארבע רוחות של ארץ ישראל, ועכשיו אתחיל לגלות לכם איזה רמז מזה. והיה כאשר התחיל לדבר, התחיל לצאת דם מגרונו, ואמר להחכם הנ"ל: עתה ראו בעיניכם, כי אין מסכימים מן השמים לגלות לכם דבר. ותכף כשראה החכם הנ"ל זאת בעיניו, נענע לו ראשו ובקש אותו מאד, שימחול לו מה שהטריח אותו כל כך, ונבהל מאד מזה, ולא רצה לזוז משם, עד שמחל לו רבינו זכרוננו לברכה...

[מספר אבי הנחל - מכתב קט"ד]

שיחות

(שיחות מרי ישראל אודסר, זצ"ל - כ"ה)

... הבנות של הדיין (הוא הרב מוטל מסלונים, ז"ל), הם ראו שהוא משתעשע אתי והוא אהב אותי אף על פי שאני הייתי פשוט, וגם כן הוא בעצמו לא ידע מה זה, מדוע הוא אוהב אותי. והבנות שלו הם באו ואני הבאתי את אשתי [מצפת], לא היה לה בגד לשבת, לא היה לה שמלה, אז אמרו לו הבנות שלו [להדיין]: "הבאת את האשה, אין לה נעליים ואין לה שמלה ואין לה כלום. צריכים לעשות. באה האשה בלי בגד בלי נעליים". אז נודע לו שאין לה כלום. בטבריה המוכרת של העיר היה שמו יעקב. יעקב הוא היה סנדלר מומחה, כמו הנגר היה בנגרות הוא היה בנעליים. ועמדו בתור אצלו, הוא לא מקבל כל אחד, היה הרבה כסף. הוא עבד כל כך על כל נעל והנעל היה חזק ויפה, שניהם אז הדיין שלח לי ליעקב, הוא הסנדלר הכי מובחר שבטבריה. נו, אז לא היה חניות ולא היה מוכן, כשצריכים נעליים, היו צריכים לעמוד בתור וליקח מידה ולעשות לפי המידה, היו צריכים לחכות שבועיים שלשה בתור. אני הלכתי, ואשתי אין לה נעליים, זה צריכים תור, צריכים כמה שבועות, מה יהיה? אז אני באתי אליו ואמרתי לו: "הדיין אמר שתתן לי זוג נעליים, המספר זה וזה". אז הוא אמר: "יש לי המספר שלה מוכן, לא צריכים לחכות". אז הוא נתן לי הנעליים והיה יפים וטובים מאד לפי המידה שלה, אז בשבת השני אשתי היה לה כבר ברוך השם נעליים.

על כל פנים באו הבנות של הדיין, ואמרו לו: "אין לה שמלה על שבת, צריכים לעשות לה שמלה". אז הדיין שלח אותי לאיזה סוחר של שאריות בד והסוחר בחר חתיכות גדולות כדי שיהיה מספיק בד בשביל להכין שמלה. ואשתי היתה תופרת והיא תפרה והיה לה גם שמלה על שבת.

מערכת: 02-5829086 / 054-6470954 / 050-6754970

תרומות: חשבון דואר 89-2255-7

מכתבים: ת.ד. 27100 ירושלים 91270 - שידוכי מצוה: 050-6870043 (13:00-16:00)